सञ्चार गर्दा र जानकारी बाँड्दाको जोखिम

उद्देश्यहरुः

- सहभागीलाई सञ्चार गर्दा र जानकारी बाँड्दाको जोखिम जानकारी गराउनु
- सहभागीलाई यसबारे आलोचनात्मक तरिकाले सोच्न लगाउने
- सहभागीलाई सहभागीहरुलाई डिजिटल पदचिहनसँग परिचित गराउनु र यो सँग सम्बन्धित मुद्दाहरु बुझाउनु

कार्यशाला भन्दा अघि गर्नुपर्ने काम

- मिरो बोर्ड तयार पार्नुहोस्
  नोट: कार्यशालामा *Miro* को उपयोग गर्नको लागी सहजकर्ताले माथी लिंक गरिएको बोर्ड जस्तै एउटा बोर्ड बनाउनु आवश्यक छ। यो भिडियोले कार्यशालाहरुको लागी *Miro* को उपयोग गर्न सिकाउँछ।

- स्लाइड तयारी अवस्थामा राख्नुहोस्

- सन्दर्भको लागि तलको क्रियाकलाप सिट लिनुहोस्
  - क्यामेरा अन गर्नुहोस्, यदि
  - टग-अफ-वार
  - परिदृश्यहरु

सहजकर्ताका लागी नोट:

- यदि तपाई मिरो जस्तै हवाइटबोर्ड टूल प्रयोग गर्दै हुनुहुन्छ भने सुनिश्चित गर्नुहोस् कि सहभागीहरु यस साधनसंग परिचित छन। तपाइँ कार्यशाला को शुरुवातमा मिरो सँग परिचय गराउन एक छोटो २०-३० मिनेटको सत्र गर्न सक्नुहुन्छ, र त्यस पछी कार्यशाला को प्रवाहसंग अघि बढ्न सक्नुहुन्छ।
- भौतिक कार्यशालामा व्हाइटबोर्ड एप्लिकेसनको उपयोग गर्न सम्भव छैन भने तपाइँ स्टिकी नोट्स र न्यूजप्रिन्ट कागजको प्रयोग गरी सबै काम भौतिक रूपमै गर्न पनि सक्नु हुन्छ।
- यो कार्यशाला संचालन गर्न सहजकर्तासँग निश्चित स्तरको सिकाई सम्बन्धित सामग्रीको ज्ञान हुन आवश्यक पर्दछ। कृपया कुनै पनि अपरिचित विषयवस्तु भेट्नु भएमा, त्यस सम्बन्धि जानकारीको लागी यस डिजिटल टुलकिटको "***theme 3: Communicating and Sharing Digital Contents***"मा हेर्नुहोस्।

प्रयाग भएका टूलः

- Miro

कार्यतालिकाः

शीर्षक	उद्‌देश्य	वर्णन
परिचय र ताजगी १५ मिनेट	विषयवस्तुमा प्रवेश गर्नुअघि सहभागीलाई रिफ्रेस महसुस गराउने। सहभागीलाई जानकारी सेयर गर्ने शैलीबारे जानकार बनाउने।	सहजकर्ताको परिचय र कार्यशालाको समग्र बिषयवस्तु बारे जानकारी दिएर शुरु गर्नुहोस्। क्यामेरा अन गर्नुहोस्, यदि . . . नामक क्रियाकलापबाट ताजगी क्रियाकलाप गर्नुहोस्। सहजकर्तालाई सुझावः क्रियाकलाप बारे थप जान्न क्रियाकलाप सिटलाई सन्दर्भ सामग्रीको रुपमा प्रयोग गर्नुहोस् । गतिविधि पछि, सोध्नुहोस् - के गतिविधि रमाईलो थियो? गतिविधि को मुख्य सिकाइ के थियो होला? सहभागीको प्रतिक्रिया लिनुहोस् र 'मानिसहरु आफ्नो बारेमा जानकारी सेयर गर्न रमाइलो मान्छन्, मानिसको यही चरित्र नै सोसल मिडिया प्लेटफर्म सफल हुनुको प्रमुख कारण हो' भनेर भन्नुहोस् । आजको कार्यशालामा हामी अनलाइनमा जानकारी सेयर गर्दा हुने जोखिमको बारेमा विस्तृतमा छलफल गर्नेछौं भनेर बताउँनुहोस् ।
सञ्चार तथा जानकारीको सेयरिङ २५/४० मिनेट	हामीले अहिले अनलाइनमा सेयर गर्ने जानकारी तथा अनलाइनमार्फत हुने सञ्चारको राम्रा र नराम्रा पक्षबारे सहभागीहरुलाई मूल्यांकन गर्न गराउने ।	सोध्नुहोस्: डिजिटलाइजेसनको कारणले हामीले जानकारी सेयर गर्ने तरिकामा कसरी परिवर्तन आएको छ ? डिजिटल संसारमा जानकारी सेयर गर्दा वा सञ्चार गर्दाको फाइदा र बेफाइदा बारे सोच्न टग-अफ-वार क्रियाकलापको प्रयोग गर्नुहोस् । सहजकर्तालाई सुझावः क्रियाकलापलाई विस्तृतमा बुझ्नको लागि यो क्रियाकलाप सिटको सन्दर्भ प्रयोग गर्नुहोस् । यो क्रियाकलापको लागि मिरो फ्रेमलाई स्क्रिनमा देखाउनुहोस् । संक्षिप्त रुपमा व्याख्या गरिसकेपछि लिंकलाई सेयर गर्नुहोस् । सहभागीलाई यो क्रियाकलापको लागि १५ मिनेट समय हुनेछ । समय सकिएपछि, स्क्रिन देखाउनुहोस् र ५ मिनेट समय लिएर सबै बोर्ड देखाउनुहोस् । सहभागीहरुले कुनै रुचीकर, कौतुहलता जगाउने वा द्धिविधा हुने कुरा देखे कि सोध्नुहोस् ।

जानकारी सेयर गर्दाको नतिजा ४५/८५ मिनेट	सामान्य अनलाइन परिदृश्यको बारेमा सहभागीलाई सोच्न लगाउनुहोस् । अनलाइनमा जानकारी सेयर गर्दा हुने हुने जोखिमको बारेमा सहभागीलाई सचेत गराउने ।	यो खण्डमा, सञ्चार तथा जानकारी सेयरिङको बिषयमा सहभागीहरुले विस्तृतमा खोज गर्नेछन् । सोध्नुहोस्– अनलाइनमा जानकारी सेयर गर्दाको केही नराम्रो परिणाम के हुन सक्छ ? यसको जोखिममा को छन् ? सहभागीले दिने उत्तरको आधारमा छलफल गर्नुहोस् । उनीहरुले भनेको नतिजामा थप छलफल गर्नुहोस् र कारण पत्ता लगाउने प्रयास गर्नुहोस् । हरेक लिंकलाई सम्बन्धित समूहमा राख्नुहोस् । • सामाजिक सञ्जालमा फोटो सेयरिङ • अनलाइनमा नयाँ साथी बनाउने • सामाजिक सञ्जालमा निजी जानकारी बाँड्ने • टेक सेवा प्रदायकबाट आउने इमेल • नयाँ ठेगानाबाट आउने इमेल अनलाइनमा जानकारी सेयर गर्दाको केही परिदृश्यबारेमा अब सहभागीहरुले थप छलफल गर्नेछन् । हरेक समूहलाई एउटा परिदृश्य दिनुहोस् । आफ्नो स्क्रिन प्रस्तुत गर्नुहोस् र परिदृश्य सम्बन्धीत क्रियाकलाप सिट देखाउनुहोस्। त्यसको लिंक साझा गर्नुहोस्। यो क्रियाकलापको लागि मिरो फ्रेमलाई स्क्रिनमा देखाउनुहोस् । संक्षिप्त रुपमा व्याख्या गरिसकेपछि मिरो लिंकलाई सेयर गर्नुहोस् । सहभागीलाई यो विश्लेषण र मिरो बोर्डमा लेख्नको लागि १० मिनेटको समय हुनेछ । सहभागीले आफ्नो क्रियाकलाप सुरु गर्नुअघि, समूहका एक जनाले आफ्नो समूहको प्रस्तुति दिनुपर्छ भनेर भन्नुहोस् । सामूहिक क्रियाकलाप गर्दा आफ्नो प्रतिनिधित्व गर्ने एक जना व्यक्ति छान्न भन्नुहोस् । उनीहरुले क्रियाकलाप सकेपछि, स्क्रिनमा मिरो बोर्ड देखाएर हरेक समूहलाई आफ्नो काम प्रस्तुत गर्न लगाउनुहोस् । हरेक समूहलाई एक मिनेट समय दिनुहोस् । जानकारी सेयर गर्दाको निम्न लिखित जोखिमबारे संक्षिप्त रुपमा बताउनुहोस् । यदि यिमध्ये कुनै बुँदा सहभागीको प्रस्तुतिकरणमा आइसकेको छ भने तपाईंले वर्णन गर्ने बेला त्यसलाई सम्झिनुहोस् । यो व्याख्याको लागि १० मिनेट भन्दा बढी समय खर्च नगर्नुहोस् । • गोपनियता भंग

		• आर्थिक क्षति • तनाव • मानसिक स्वास्थ्यमा प्रभाव • अरुले पिछा गर्न सक्ने • दुर्व्यवहार
समीक्षा १०/९५ मिनेट	सहभागीलाई यो कार्यशालामा भएको छलफल सम्झिन लगाउने सहभागीलाई आफूले सिकेको कुरा सम्झाउन लगाउने	सहभागीलाई तलको वाक्य पूरा गर्न लगाउनुहोस् : यो कार्यशालाले मलाई ....सम्झायो । मैले ....सिकें । मलाई अहिले आएको प्रश्न..................................। यो क्रियाकलापको लागि मिरो फ्रेमलाई स्क्रिनमा देखाउनुहोस् । संक्षिप्त रुपमा व्याख्या गरिसकेपछि लिंक सेयर गर्नुहोस् । यसको लागि सहभागीलाई ५ मिनेटको समय दिनुहोस् । २ मिनेट समय दिएर सहभागीको उत्तर सुन्नुहोस् । कार्यशाला अन्त्य गर्ने बेलामा, आधुनिक प्रविधिको आइसवर्ग प्रकृति (थोरै देखिने र धेरै नदेखिने पाटो) को बारेमा जानकारी गराउनुहोस् । हामी प्रविधि प्रयोग गर्दा नेपथ्यमा धेरै कुरा भइरहेको हुन सक्छ जसले अकल्पनीय जोखिम निम्त्याउन सक्छ । यस्तो अवस्था आउन नदिन हामीले अनलाईनमा सञ्चार गर्दा वा जानकारी सेयर गर्दा ध्यान पुर्याउनुपर्छ ।